

Jak přežít sladké nástrahy života

POVÍDKY ke kávě

XI.

**Hana
Hrabáková**

edice

MEA
CULPA

Jak přežít sladké nástrahy života

POVÍDKY ke kávě

XI.

Hana Hrabáková

text © Hana Hrabáková, 2025
cover © Kameel Machart, 2025
ISBN 978-80-7656-138-0

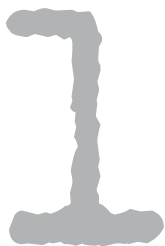
Jak přežít čokoládu

Možná by bylo vhodnější použít slovo *prožít*, *užít si* nebo *vy-chutnat*, ale mně se víc líbí sloveso *přežít*. Nejsem totiž vůbec milovníkem čokolády.

Že se čokoláda vyrábí z kakaových bobů, víme. Jednu z nejlepších čokolád na světě, dle internetu (a tam vědí všechno), vyrábějí u nás, v Brně. V současné době se nejlepší čokolády vyrábějí v Itálii a ve Francii, v Německu a v Anglii, Švýcaři prý dnes už mají jen historické vavříny. Za luxusní čokoládu se mohou považovat belgické pralinky, nejdražší čokoláda stojí v přepočtu až sto padesát tisíc korun za kilogram, píšou na internetu. A teď jsem zaznamenala pojem *dubajská čokoláda*, módní vlna posledních dvou let, prý také drahá jako – až to není hezké.

Mně je to celkem jedno, protože čokoládu nemusím a nikdy jsem ji neměla ráda, nejedla jsem ji. Ani jako malá. Ale znám holky, co na ní ujíždějí, jsou závislé a nemohou bez ní žít...

Hana Hrabáková

Cukrovinky sežral brácha

Volala mi Alena, že se musíme sejít, abychom daly dohromady třídní sraz. Přilítla na smluvené místo jako splašená a hned na mě vychrlila: „Promiň, jdu pozdě, ale umatlala jsem se od čokolády a musela se jít převlíknout!“

„Jedlas čokoládu? Máš ji ráda?“ zeptala jsem se jí, když už jsme seděly v kavárně a pily kávu.

„Ty snad ne? Zbožňuju ji!“ vyhrkla. „Jsem úplná závislačka.“ Načež si s šibalským výrazem olízla rty. Začaly jsme si o její závislosti povídat a dostaly se až do dětství. Nedokázala pochopit, že já čokoládu nemusím.

„Víš, že ani jako dítě jsem čokoládu neměla ráda?“ překvapovala jsem ji čím dál víc. Vykulila na mě oči.

„Ne, ne?!“ Skoro se vyděsila. „To není možné! To já jako malá mlsala Milenu, Kofilu, ty byly i s náplněmi, takové malé úzké, potom Deli, ty byly pistáciové, oříškové a já nevím, s čím ještě a pak se prodávala, ale to jen pod pultem, taková velká ve žlutém obalu s šikmým modrým pruhem a pečeti. V některých byly celé oříšky a v některých drcené arašidy...“ Ála se olízla a zasnila se. „A nám vozil strejda ze Západního Německa pravou Milku, anebo nám taky v Tuzexu kupoval bonboniéry Mon Cheri a Figaro, ty jinak vůbec nebyly k dostání. Pak si ještě vybavuju Maryšu, to byla dvoupatrová

bonboniéra, úplný luxus—a nesmím zapomenout na mandle v hořké čokoládě,” chrčila ze sebe Alena a pomlaskávala při tom.

„Pane jo,” kývla jsem uznale. „Teď, když o tom mluvíš, tak se mi to taky vybavuje,” dala jsem jí zapravdu, ovšem skoro nezúčastněně, bez jakýchkoli emocí. „Já jsem celý život v práci dostávala od rodičů i dětí čokolády a bonboniéry, ale nikdy jsem je nejedla.“

„Kecáš!” kroutila hlavou Alena. „Jsi divná!” byla se mnou raz dva hotová. „To já, už když jsem jezdila na intr do Kolína, tak jsem si vždycky v Praze na přestupu kupovala do vlaku nějakou čokošku, jinak bych nemohla pokračovat v jízdě.“

Pak jsme si povídaly o čokoládových zvířátkách i vánočních kolekcích a Ála byla ve svém živlu.

„Mám taky čokozážitky, neboj. Ale až z posledních let.“ Vyprávěla jsem jí, jak nám na jednom výletě Marta rozdala čokoládové medvídky, museli jsme se všichni postavit do řady, na povel medvídky vybalit ze staniolu, na další povel ukousnout hlavičku a ona nám pak do nich nalila slivovici. „A to nebylo vůbec špatné,” mlaskla jsem si.

„Zkuste to příště s griotkou,” navrhla Ála. „To je teprve luxus!”

Odpoledne mi volala ségra, že se pro mě staví a pojedeme za Maruš. Tak říkáme důvěrně naší mamince.

„Mami,” zeptala jsem se jí při kávě, „jaké byly čokolády, když jsi byla malá? Byly vůbec nějaké k dostání?” Vůbec jsem netušila, jestli něco takového u nás existovalo, protože maminka vyrůstala ve čtyřicátých letech a ještě k tomu na venkově.

„No...,” začala přemýšlet maminka. „Čokolády, to nevím, ale čokoládové bonbóny byly.“

„Běžně ke koupení?“ zeptala se ségra Bohunka a maminka pokračovala: „Tenkrát byly lístky na potraviny. Zvlášť na potraviny a zvlášť na cukrovinky. Cukrovinky se daly koupit i bez lístků, za hotové, říkalo se tomu volný prodej, ale bylo to daleko dražší, než na ty lístky.“

Hltaly jsme se sestrou každé její slovo a ona pokračovala: „Naše maminka nám vždycky nějaké ty cukrovinky koupila, já jsem si je schovávala, ale brácha Jirka si ty svoje ihned sežral,“ rozesmála se maminka a dodala: „Pak sežral i ty moje a já začala řvát.“ Rozesmály jsme se všechny tři. Docela jsme si strejdu Jirku představily a neudivilo nás to. Maminka pokračovala, vzpomínek přibývalo: „I kolekce na stromeček jsme mívali, čokoládové figurky. Na ten stromeček jsme ještě věšeli cukrovíčko, to jsme pekly s maminkou z bílků, většinou u tety Chvátalové, takové kroužky, ty jsme pak navlékaly na provázek a byly z toho řetězy.“ Neskákaly jsme mamince do vyprávění, tak pátrala v paměti dál: „Taky se pekla kolečka, už ne kroužky, ale plná kolečka a do těch se dávalo takové papírové poutko, na zavěšení. Peklo se to i s tím poutkem.“

„Čokoládové kolekce jsem nesnášela,“ podotkla jsem a vybavila si, že za nás byly už i dvoupatrové a figurky se povalovaly v jakési slámě, aby se nerozbily.

„Já si pamatuju na takové malé čokoládičky, kterým se říkalo Pohádky,“ vložila se do vyprávění Bohunka a mně to ihned naskočilo: „Jasně! Byly malé, ploché a na každé byl obrázek Motýla Emanuela, Makovky, Mikeše, nebo Večerníčka, Broučků a všech těchhle televizních potvor! A barevné byly. Ty jsi měla vnitřky a mně zbyly obaly!“ zaútočila jsem na ségru.

„To je pravda,“ otočila se na mě maminka. „Ale dobrovolně. Ty jsi čokoládu vůbec nejedla, nepila jsi ani kakao,

polárkový dort jsi jedla jenom bílý, Bohunka zase jenom ten hnědý. I z nanuka jsi tu čokoládu oloupala...”

„Já čokoládu milovala! Čokoládovou zmrzlinu, čokodortíky a pamatuješ, mami, dávaly jsme si čokoládové bonbóny i do kávy,“ hlásala Bohunka.

Maminka přitakala, že to dělaly i s holkami v práci. Když jim někdo přinesl do kanceláře jako úplatek čokoládové bonbóny, dávaly si je do kávy, lžičkou je pomalu rozpouštěly a vychutnávaly.

„Taky si vzpomínám, jak jsem dostala své první kolo,“ řekla najednou maminka.

„Čokoládové?“ vyhrkly jsme se ségrou současně a maminka jen mávla rukou.

„Houby! Opravdické. Asi k desátým narozeninám. To byla taky rarita. Tenkrát nic nebylo, ale můj tatínek, děda Bohumil, získal nějak přes předsedu okresu jeden poukaz a kolo sehnal. Asi z protekce.“ Zamyslela se. „Anebo k Ježíšku? Už nevím. Vím jen to, že byla zima, všude sníh a já na něm nemohla jezdit. Jenže brácha ho chtěl projet, ukradl mi ho, jezdil po sněhu, pak i po zamrzlém rybníku a odřel mi ho.“ Pak se maminka rozesmála: „No a já jsem zase řvala! Co já jsem se jako dítě kvůli němu nařvala. On mi taky neudělal nic dobrého.“ To už jsme se zase smály všechny tři.

„A víte co?“ obrátila se na nás maminka a vstala: „Uděláme si ještě jedno malé kafíčko a dáme si do něho Ferrero!“